

פרק כג

הפסקה נכונה בטעמים המפסיקים¹

- א. מאחר שאחד מתפקידי הטעמים הוא לפסק את המלים לפי משמעותן הנכונה, צריך להקפיד להטעים כל טעם מפסיק כהלכתו, ולהפסיק בו לפי דרגת הפסקתו באפן יחסי ליתר הטעמים המפסיקים באותו פסוק² (ראה לעיל פרק יז סעיף ה, ויתבאר להלן בהרחבה בס"ד), כדי שהפסוק יקרא במשמעותו הנכונה³, ולא לקרוא את המלים ברצף עד ש"נגמר האויר" ולהפסיק באיזה טעם שיזדמן, שזה עלול לשבש את משמעות הפסוק, וכדלהלן:
- ב. ה"סוף פסוק" [=סלוק] הוא הטעם המפסיק יותר מכל טעמי המקרא, ולכן צריך להפסיק בו הפסקה נכרת [גדולה מביתר הטעמים המפסיקים], ולא לחברו לתחלת הפסוק שאחריו, כי על ידי זה עלולה להשתנות המשמעות.
- ג. לדגמא: **וַיִּשְׁלַח אֲבֹרָהֶם בַּבֶּקֶר... וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר-אָמַר-לוֹ הָאֱלֹהִים: בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיֵּשָׂא אֲבֹרָהֶם אֶת עֵינָיו**

אם לבניה

1. דע! הטעמים במקרא מחלקים אותו לפסוקים, והדבר נעשה, בדרך כלל, על פי הענין, שבמקום שבו הפסק הענין גדול - נקבע שם סוף פסוק. כל פסוק מתחלק לשנים, בדרך כלל, על ידי אתנחתא הבאה, בדרך כלל, במקום שבו הפסק הענין הגדול ביותר בפסוק. כל חלק של פסוק, דהינו מתחלתו ועד האתנחתא ומשם ועד סופו, מתחלק ליחידות קטנות על ידי טעמים בדרגת הפסקה נמוכה יותר המפרטים בפרק יז סעיף ה.
2. כי כח ההפסקה של כל טעם אינו מחלט, אלא הוא יחסי להפסקים האחרים שבפסוק.
3. עין חגיגה ו: רש"י ד"ה "לפסוקי טעמים".

וגו'. אם לא יפסיק ב"סוף פסוק", תהיה המשמעות שקם והלך ביום השלישי.

וכן: ^בוימת יוסף וכל-אחיו וכל הדור ההוא: ובני ישראל פרו וישרצו וגו'. אם לא יפסיק ב"סוף פסוק", תהיה המשמעות שגם בני ישראל מתו.

ד. וכן בפסוקים רבים נוספים, כמו:
 יאת-אביה היא מחללת באש תשרף: והפחן הגדול מאחיו וגו'.
 יוכל-מנאצי לא יראה: ועבדי כלב וגו'.
 הויתמו ימי בכי אבל משה: ויהושע בן-נון וגו'.
 גם ושתי המלכה עשתה משתה נשים בית המלכות אשר למלך אחשורוש: ביום השביעי וגו'.
 ויזבח אדניהו... ויקרא את-כל-אחיו בני המלך ולכל-אנשי יהודה עבדי המלך: ואת-נתן הנביא ובניהו ואת-הגבורים ואת-שלמה אחיו לא קרא: ועוד.

ה. הטעם "אתנחתא" הוא המפסיק הגדול שבתוך הפסוק [והוא מחלק את הפסוק לשני חלקים], וצריך להפסיק בו הפסקה נפרת [גדולה מביתר הטעמים המפסיקים באותו פסוק], ולשהות מעט, כדי שלא תשתנה המשמעות על ידי כך.

ו. לדגמא: ^הויאמר יוסף אל-אחיו אנכי מת ואלהים פקד ופקד אתכם. במלה "מת" [המטעמת באתנחתא] צריך להפסיק ולשהות מעט, שאם לא כן, יקרא הפסוק: "אנכי מת ואלקים", חס וחלילה.
 או לדגמא, בפסוק ^טואחרי-כן יצא אחיו וידו אחזת בעקב עשו ויקרא שמו יעקב ויצחק בן-ששים שנה בלדת אתם: צריך להפסיק במלה "יעקב" [אתנחתא], כדי שלא ישמע שקרא שמו: יעקב ויצחק.

סקירות

(ב) שמות א ו-ז. (ג) ויקרא כא ט-י. (ד) במדבר יד כג-כד. (ה) דברים לד ח-ט. (ו) אסתר א ט-יז. (ז) מלכים א' א ט-י. (ח) בראשית נ כד. (ט) בראשית כה כז.

ז. וכן בפסוקים רבים נוספים, כמו:
 'וַיִּסַּר הָעָרֹב מִפְּרָעָה מִעֲבָדָיו וּמַעֲמֹ לוֹ נִשְׁאָר אֶחָד: 'אִי-בְיוֹם
 הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ תְּטַהֲרוּ:
 י' וַיִּקְנְאוּ-בּוֹ אֶחָיו וְאָבִיו שָׁמַר אֶת-הַדְּבָר:
 י"ב כִּי תִקְנֶה עֶבֶד עֲבָדִי שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד וּבְשִׁבְעַת יָצֵא לַחֲפְשִׁי חֲנֹם:
 י"ד וְאֶת-הַחֲלָבִים מִן-הַשּׁוֹר וּמִן-הָאֵיל וְגו'.

טו והנותר מבשר הזבח ביום השלישי באש ישרף: ועוד.

ח. שים לב! אין קשר בין ארץ נגון הטעם לגדל הפסקתו, שהרי
 ה"אתנח" נגונו קצר מאד אצל רב העדות וכח הפסקתו גדול,
 לעומת טעמים אחרים שנגונום ארץ וכח הפסקתם קצר, או
 שאינם מפסיקים כלל.

ט. ולא רק ב"אתנח" וב"סוף פסוק", אלא בכל טעם מפסיק יש
 להקפיד מאד להפסיק בו לפי דרגת הפסקתו. למשל, שלא
 יעשה ב"משנים" [קבוצה ג] הפסקה גדולה מההפסקה
 ב"קיסרים" [קבוצה א] או ב"מלכים" [קבוצה ב].

י. לדגמא: ה"טפחא" [=טרחא] – טעם מפסיק מקבוצת
 ה"מלכים" [ב], וה"תביר" – מקבוצת ה"משנים" [ג], ולכן
 ההפסקה ב"טפחא" [=טרחא] צריכה להיות גדולה יותר
 מההפסקה ב"תביר", שאם לא כן, עלולה להשתנות משמעות
 הפסוק. (עי' רש"י שמות כט סוף פסוק ל)

יא. כגון: טוהיו הדברים האלה אשר אנכי מצוה היום על-לבבך:
 כלומר, הדברים אשר אנכי מצוה היום – יהיו תמיד על לבבך.
 ואם נפסיק ב"תביר" יותר מב"טרחא" [=טפחא], תהיה
 המשמעות: הדברים אשר אנכי מצוה – יהיו היום על לבבך.

(עי' שלחן ערוך סי' סא סעיף טו ושערי תשובה שם סק"ד)

מקורות

(י) שמות ח כז. (יא) ויקרא טז ל. (יב) בראשית לז יא. (יג) שמות כא ב. (יד) ויקרא ט יט. (טו) שם ז יז.
 (טז) דברים ו י.

וְכֵן: "שָׁשָׂה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וְחֲמִשׁ מֵאוֹת: כְּלוֹמֵר, 46,500. וְאִם
נִפְסִיק בַּתְּבִיר יוֹתֵר מִבְּטָרְחָא [=טִפְחָא], יִקְרָא הַפְּסוּק: שָׁשָׂה
וְאַרְבָּעִים, אֶלֶף וְחֲמִשׁ מֵאוֹת [=1546].

יב. וְכִמּוֹ כֵּן תִּשְׁתַּנָּה הַמְּשָׁמְעוֹת עַל יְדֵי כָּךְ בְּעוֹד הַרְבֵּה פְּסוּקִים
[שִׁים לֵב בְּכָל פְּסוּק לְשִׁנוּי הַמְּשָׁמְעוֹת], כְּגוֹן:

^{יא} פָּרַע רֹבֵץ כְּאֲרִיָּה וְכִלְבִּיא מִי יְקִימֵנו.

^{יב} כָּל-הָעֲשָׂה מְלָאכָה בְּיוֹם הַשַּׁבָּת מוֹת יוֹמָת:

^{יג} כָּל-הַנוֹגֵעַ בָּהֶם בְּמוֹתָם יִטְמָא עַד-הָעָרֵב:

^{יד} כֹּה הוּא יִתְחַטֵּא-בּוֹ בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבְיוֹם הַשְּׁבִיעִי יִטְהַר וְגו'.

^{טו} כָּד-עַד-אֲבָד הַנְּשֹׂאֲרִים וְהַנְּסֻתָּרִים מִפְּנֵיהֶ:

^{טז} כִּי שָׁחַת לוֹ לֹא בָּנִיו מוֹמִם.

^{טז} כִּי וּבְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת לֹא יִהְיֶה-בּוֹ:

^{יז} כֹּה וְעָמְדוּ שְׁנֵי-הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר-לָהֶם הָרִיב לִפְנֵי יי.

^{יח} כִּי תִהְיֶה נָא אֵלֶּה בִּינוֹתֵינוּ בִּינֵינוּ וּבִינָה.

^{יט} כִּי וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הָאֹכֶלֶת מֵעַמִּיהֶ: וְעוֹד.

זְכוּר! "טִרְחָא" [=טִפְחָא] הַבָּאָה אַחֲרֵי "תְּבִיר" – הַהִפְסָקָה
בִּ"טִרְחָא" [=טִפְחָא] גְּדוֹלָה יוֹתֵר!

יג. הַ"טִּפְחָא" [=טִרְחָא] [קְבוּצָה ב] מִפְּסִיקָה גַם יוֹתֵר מִן הַ"רְבִיעַ"
[קְבוּצָה ג]. לְדַגְמָא: ^{יב} וְהִבֵּאת אֶת-הַמִּנְחָה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מֵאֶלֶה לִּי –
עַקֵּר הַהִפְסָקָה בִּ"טִפְחָא" וְלֹא בִ"רְבִיעַ", וְהַמְּשָׁמְעוֹת: תְּבִיא
לֵה' אֶת הַמִּנְחָה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מֵאֶלֶה. וְאִם יִפְסִיק בְּרְבִיעַ יוֹתֵר
מִבְּטָרְחָא, תִּהְיֶה הַמְּשָׁמְעוֹת: אֶת הַמִּנְחָה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מֵאֶלֶה
לֵה' – תְּבִיא.

מִקְוֵהוֹת

(יז) בַּמִּדְבָּר א כֹּה. (יח) בְּרֹאשִׁית מִט ט. (יט) שְׁמוֹת לֹא טו. (כ) וִיקְרָא יֵא לֹא. (כא) בַּמִּדְבָּר יט יב. (כב) דְּבָרִים
ז כ. (כג) שֵׁם לֵב ה. (כד) שְׁמוֹת טז כו. (כה) דְּבָרִים יט יז. (כו) בְּרֹאשִׁית כו כח, עֵי"ש בְּרִש"י. (כז) וִיקְרָא ז
כה. (כח) וִיקְרָא ב ח.

יד. ה"טפחא" מפסיקה גם יותר מן ה"תלשא" ומן ה"גרש"ים".
לדגמא: ^כאבד תאבדון את כל המקמות אשר עבדו שם הגוים
אשר אתם ירשים אתם את אלהיהם. שעקר ההפסקה במלה
"אתם" [טפחא], והמשמעות: אבד תאבדון את אלהיהם; ואם
לא יפסיק במלה "אתם", תהיה המשמעות, שאתם יורשים
את אלהיהם.

טו. וכן בפסוק ^לויורם משה את ידו ויך את הסלע במטהו פעמים
— ההפסקה במלה "במטהו" [=טפחא] גדולה מכל הטעמים
שקדמו לה, ולכן תבת "פעמים" חוזרת גם על הרמת היד, ולא
רק על הפאת הסלע.

טז. ה"זקף" (ה"גדול" או ה"קטן") מפסיקים יותר מן ה"טפחא"
[=טרחא]. לדגמא: ^{לא}ופניהם וכנפיהם פרדות מלמעלה. כלומר,
"ופניהם" כמו שנזכר קדם לכן, ורק כנפיהם פרודות מלמעלה
(רש"י שם). ואם לא יפסיק במלה "ופניהם" [זקף גדול], תהיה
המשמעות, שפניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה.

יז. או לדגמא: ^{לב}והאלמנה אשר תהיה אלמנה מכהן יקחו: שפרשו
חז"ל: זו אשר תהיה אלמנה — "מכהן יקחו", כלומר, שמקצת
כהנים מתרים לקחתה, והם כהנים הדיוטים, ואסורה היא
לכהן גדול (קדושין עח). ואם יפסיק במלה "מכהן" יותר מבימלה
"אלמנה", תהיה המשמעות, שאלמנת כהן מתרת ואלמנת
ישראל אסורה.

יח. וכן בפסוק ^{לג}מקדש אדני כוננו ידיך: יש להפסיק בתבת
"מקדש", כי המשמעות היא: "המקדש אשר כוננו ידיך, ה'" (רש"י
שם). ואם לא יפסיק במלה "מקדש", נשמע כאומר: המקדש של
ה' כוננו ידיך [וכביכול יש גם מקדש של אחר, חס וחלילה].

מקורות

(כט) דברים יב ב. (ל) במדבר כ יא לא) יחזקאל א יא, ע"ש ברש"י. (לב) יחזקאל מד כב. (לג) שמות טו יז.

יט. וְכֵן בְּפִסּוּקִים רַבִּים נוֹסְפִים, כְּמוֹ:

לד אֶהְיֶה נָדָב וְאָבִי־הוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר בְּנֵי אֶהְרֹן:

לה תֵּן-לִי הַנֶּפֶשׁ וְהַרְכֵּשׁ קַח-לָּהּ:

לו רִשְׁפָּהּ רִשְׁפֵּי אִשׁ שְׁלֵהֲבַתֶּיהָ: וְעוֹד.

כ. ה"זקף" מפסיק יותר מן ה"תביר". לְדָגְמָא: לִיכִי אֶת-כָּל-מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים יָבֵא בְּמִשְׁפָּט עַל כָּל-נִעְלָם. כְּלוּמָר, שֶׁהָאֱלֹקִים יָבִיא בְּמִשְׁפָּט אֶת כָּל מַעֲשֵׂה. וְאִם לֹא יִפְסִיק בַּמִּלָּה "מַעֲשֵׂה", תִּהְיֶה הַמִּשְׁמָעוּת, שֶׁאֵת הַמַּעֲשֵׂה שֶׁל הָאֱלֹקִים יָבִיא בְּמִשְׁפָּט. (רש"י שם, עיי"ש)

כא. ה"סגולתא" [קבוצה ב] מפסיקה יותר מן ה"רביע" [קבוצה ג]. לְדָגְמָא: לִיכִי אֲבִי הַשְּׁבִיעִי לֵאמֹר הִנֵּה אֲנִכִּי מֵת בְּקִבְרִי אֲשֶׁר כָּרִיתִי לִי בָאָרֶץ כְּנָעַן שָׁמָּה תִקְבְּרֶנִּי – אִם הַהִפְסָקָה בַּמִּלָּה "מֵת" [סגולתא] תִּהְיֶה קִטְנָה מִן הַהִפְסָקָה בַּמִּלָּה "בְּקִבְרִי" [רביע], יִקְרָא הַפְּסוּק: "הִנֵּה אֲנִכִּי מֵת בְּקִבְרִי".

או לְדָגְמָא: לִיכִי שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָהּ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִהְיֶה לָכֶם קֹדֶשׁ. שָׁם לֹא יִפְסִיק בַּמִּלָּה "מְלָאכָה" [=סגולתא], תִּהְיֶה הַמִּשְׁמָעוּת, שֶׁגַּם בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי תַעֲשֶׂה מְלָאכָה.

כב. ה"סגולתא" מפסיקה גם יותר מן ה"זקף". לְדָגְמָא: מִיֵּאמֹר נָתַן אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֶתָּה אִמְרָת וְגו'. שָׁם לֹא יִפְסִיק בַּמִּלָּה "נָתַן", תִּהְיֶה הַמִּשְׁמָעוּת, שֶׁנָּתַן הוּא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ.

כג. ה"פִּשְׁטָא"⁴ [קבוצה ג] מפסיקה יותר מן ה"פִּזֵּר [-גִּדּוּל]" וּמִן

אִם לְבִינָה

4. הַטַּעַם "שְׁנֵי פִּשְׁטִין" (=תְּנִי קִדְמוֹן) הוּא לְמַעֲשֵׂה הַטַּעַם "פִּשְׁטָא", אֲלֹא שֶׁבַתְּבָה שֶׁהַטַּעַמָּה מִלְרַע - תְּבֹא פִּשְׁטָא אַחַת, וּבַתְּבָה שֶׁהַטַּעַמָּה מִלְעִיל - יְבֹאוּ שְׁנֵי פִּשְׁטִין, כְּמִבְאָר בְּפֶרֶק יט סְעִיף ב.

מִקְרֹוֹת

(לד) שְׁמוֹת כח א. לה) בְּרֹאשִׁית יד כא. לו) שִׁיר הַשִּׁירִים ח ו, עיי"ש בְּרֵשׁ"י. לו) קִהְלַת יב יד עיי"ש בְּרֵשׁ"י. לח) בְּרֹאשִׁית נ ה. לט) שְׁמוֹת לה ב. מ) מַלְכִּים א' א כד.

ה"גריש" [קבוצה ד]. לְדַגְמָא: ^{מא}מַעֲרַעַר אֲשֶׁר עַל-שֹׁפֶת-נַחַל אֲרָנָן וְהָעִיר אֲשֶׁר בְּנַחַל וְעַד-הַגִּלְעָד – עַקֵּר הַהִפְסָקָה בַּמֶּלֶךְ "בְּנַחַל" [פִּשְׁטָא], כְּלוּמַר, שְׁמֹשֶׁה לָכַד אֶת עָרֵי סִיחֹן מַעֲרַעַר וְהָעִיר הַסְמוּכָה לָהּ, וְעַד הַגִּלְעָד. וְאִם יִפְסִיק בַּמֶּלֶךְ "אֲרָנָן" [גְּרִישׁ], תִּהְיֶה הַמְשָׁמְעוּת, שֶׁהָעִיר אֲשֶׁר בְּנַחַל נִמְשָׁכֶת עַד הַגִּלְעָד.

כד. וְכֵן בַּפְּסוּק ^{מב}וְהוֹצֵאת אֶת-הָאִישׁ הַהוּא אוֹ אֶת-הָאִשָּׁה הַהִיא אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת-הַדָּבָר הָרָע הַזֶּה אֶל-שַׁעְרֶיהָ – עַקֵּר הַהִפְסָקָה בַּמֶּלֶךְ "הַזֶּה" [פִּשְׁטָא], כְּלוּמַר, אֶל שַׁעְרֶיהָ תּוֹצִיא אֶת הָאִישׁ אוֹ אֶת הָאִשָּׁה אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת הַדָּבָר הָרָע הַזֶּה. וְאִם לֹא יִפְסִיק בַּפִּשְׁטָא הַפְּסָקָה נִפְרָת, תִּהְיֶה הַמְשָׁמְעוּת, שֶׁעָשׂוּ אֶת הַדָּבָר הָרָע הַזֶּה אֶל שַׁעְרֶיהָ.

או לְדַגְמָא: וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ וַיִּקְדָּשׁ אֹתוֹ וְאֶת-כָּל-כְּלָיו ^(במדבר ז א), תְּבוֹת וְאֶת-כָּל-כְּלָיו חוֹזְרוֹת גַּם עַל וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ, וְאִם יִפְסִיק יוֹתֵר בְּגָרִישׁ תִּהְיֶה הַמְשָׁמְעוּת שֶׁמִּשַּׁח רַק אֶת הַמְשָׁכָן וְלֹא אֶת כָּל כְּלָיו.

כה. וְכֵן בְּכָל פְּסוּק צָרִיף לְשִׁים לֵב וּלְזָכֹר אֵיזָה טַעַם מִפְּסִיק יוֹתֵר וְאֵיזָה פְּחוֹת, וּלְפַסֵּק בְּהִתְאָם.

כו. כְּשִׁמוּפִיעַ אֶחָד מֵהַטְעָמִים הַמִּפְסִיקִים שְׁתֵּי פְעָמִים בָּזָה אַחֵר זֶה, הַהִפְסָקָה בַּטַּעַם הַשְּׁנִי קִטְנָה מִן הַהִפְסָקָה בַּטַּעַם הָרִאשׁוֹן⁵, וְהַמְלִים שְׁאַחֲרֵי הַטַּעַם הָרִאשׁוֹן נִמְשָׁכוֹת בַּמְשָׁמְעוּתָן אֶל הַמְשָׁף הַפְּסוּק⁶. (ספר "טעמי המקרא")

אם לבניה

5. וב"שלישים" לא תמיד נוהג כָּלֵל זֶה.

6. ואם מוֹפִיעַ אוֹתוֹ הַטַּעַם שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בָּזָה אַחֵר זֶה - הַהִפְסָקָה בַּטַּעַם הַשְּׁלִישִׁי קִטְנָה עוֹד יוֹתֵר מִבְּשֵׁנִי. לְדַגְמָא: וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי-הָאִשָּׁה אֶף כִּי-אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִכָּל עֵץ הָגֵן: (בראשית ג א).

לְדַגְמָא: ^{מג} שְׁבוּ-לָכֶם פֹּה עִם-הַחֲמֹר וְאֲנִי וְהַנֶּעַר נִלְכָּה עַד-כָּה –
הַמְּלִים "וְאֲנִי וְהַנֶּעַר" מְחַבְּרוֹת אֶל הַמְּלִים "נִלְכָּה עַד-כָּה",
וּמְפָרְדוֹת מֵהַמְּלִים הַקּוֹדְמוֹת לָהֶן.

כז. וְכֵן בְּכָל פֶּעַם שְׁמוּפִיעַ טַעַם מְפָסִיק שְׁתֵּי פְעָמִים בְּזֶה אַחֵר זֶה
– צָרִיךְ לַהֲפָסִיק בַּטַּעַם הַשְּׁנִי פְּחוֹת מְבָרָאשׁוֹן, כְּדִי שֶׁלֹּא
תִּשְׁתַּנָּה מִשְׁמַעוֹת הַפָּסוּק.
לְדַגְמָא [שִׁים לֵב בְּכָל פָּסוּק לְשֹׁנוֹי הַמִּשְׁמַעוֹת!]:

^{מד} כִּי-שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יי אֶת-הַשָּׁמַיִם וְאֶת-הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
שָׁבַת וַיִּנָּפֶשׁ:

^{מה} כֵּן יֵאבְדוּ כָל-אוֹיְבֵיךָ יי וְאוֹהֲבֵיךָ כִּצְאֵת הַשָּׁמֶשׁ בַּגְּבוּרָתוֹ.
^{מו} וְאַשֶּׁר יִזָּה מִדָּמָה עַל-הַבֶּגֶד אֲשֶׁר יִזָּה עָלֶיהָ תִּכְבֵּס בְּמָקוֹם קָדָשׁ:
^{מז} תִּשִּׁים בְּפִי אֶמְתַּחַת הַקֶּטָן.

^{מח} וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי הַגּוֹי גַּם-צָדִיק תִּהְיֶה:

^{מט} אֲשֶׁר הוֹלִיכֶךָ יי אֱלֹהֶיךָ זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה בַּמִּדְבָּר. וְעוֹד.
הַעֲרָה: לְזוּג הַטָּעִמִּים "זָקַף קֶטָן" ו"זָקַף גָּדוֹל", וּלְזוּג הַטָּעִמִּים
"יָתִיב" ו"פִּשְׁטָא", יֵשׁ דִּין שֶׁל טַעַם דּוּמָה לְגַבִּי כָלִל זֶה. (שם)
לְדַגְמָא:

^נ וְאָכְלוּ אֲבִיוֹנֵי עַמֶּךָ וַיִּתְּרִם תֹּאכַל חֵית הַשָּׂדֶה.

^{נא} וַיֵּרָא וְהִנֵּה אֵיל אַחֵר נֶאֱחָז בַּסֶּבֶךְ בְּקֶרְנָיו.

^{נב} קוֹל קוֹרָא בַּמִּדְבָּר פָּנּוּ דֶּרֶךְ יי.

^{נג} וְאַתָּה לֹא כֹן נָתַן לָךְ יי אֱלֹהֶיךָ:

^{נד} אַחֲרֵי דֶּרֶךְ מְבוֹא הַשָּׁמֶשׁ.

^{נה} וַרְאִיתָ סוּס וְרֹכֵב עִם רַב מִמֶּךָ. וְעוֹד.

מְקוֹרוֹת

(מג) בראשית כב ה. מז. שמות לא יז. מח. שופטים ה לא. מז. ויקרא ו כ, עיי"ש ברש"י. מז. בראשית
מד ב. מח. בראשית כ ד. מט. דברים ח ב. נ. שמות כג יא. נא. בראשית כב יג, ע"ש ברש"י. נב. ישעיה
מ ג. נג. דברים יח יד. נד. שם יא ל, ע"ש ברש"י. נה. שם כ א.

כח. כְּשֶׁבָּאִים הַטַּעֲמִים "דִּרְגָא", "שׁוּפֶרֶת הוֹלָךְ" [=מִנְחָה], "רְבִיעַ" בְּזֶה אַחֵר זֶה, הַ"שׁוּפֶרֶת הוֹלָךְ" הוּא בְּמָקוֹם "שְׁלִישׁ" [מִפְסִיק קָטָן]⁷, וּבִ"דִּרְגָא" אֵין לְהַפְסִיק כָּלֵל.
לְדַגְמָא:

^נ מֵאֲזֵנִי צֶדֶק אֲבִי-צֶדֶק.

^{נז} וְתֹאמַר לָהּ בַת-פְּרָעָה.

^{נח} וְשְׁלִישֵׁת הַקֵּין לְאֵיל.

כט. כְּשֶׁבָּא "רְבִיעַ" מִיַּד אַחֲרֵי "גְרִישׁ" אוֹ אַחֵר "שְׁנֵי-גְרִישִׁין" [=גְרִישִׁים] – נוֹהֲגִים הַתִּימָנִים לְקַצֵּר אֶת נִגּוֹן הַגְרִישׁ וְהַגְרִישִׁים, וְלַעֲשׂוֹת בָּהֶם הַפְסָקָה קֹטְנָה בְּלִבָּד.
לְדַגְמָא:

^{נט} שְׂרָצוּ הַמַּיִם לְמִינֵהֶם.

^ס שֵׁם-הָאֶחָד פִּלֵּג.

אם לבנינה

7. אֶךְ לַעֲנֵן בַּגֹּד כַּפֹּת הַסְמוּכוֹת לֵאחֹוֵי דִּינוּ כְּמִשְׁרַת וּמִרְפָּה אוֹתָן. כְּמוֹ: הַמּוֹל לֹו כָל-זָכָר (שְׁמוֹת יב, מו), מֵאֵת אֲחֵינוּ בְּגִיעֵשׁוֹ (דְּבָרִים ב, ח).

מקורות

(נז) ויקרא יט לו. (נז) שְׁמוֹת ב ט. (נח) במדבר כח יד. (נט) בראשית א כא. (ס) שם י כה.

...הָאָדָם מִתְחַלֵּק לְשִׁלְשָׁה חֻלְקִים, דְּהֵינּוּ: נֶפֶשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה, וְכֵמוֹ כֵּן הַתּוֹרָה נִתְחַלֵּק לְשִׁלְשָׁה חֻלְקִים, דְּהֵינּוּ: אוֹתִיּוֹת, נִקְדּוֹת וְטַעֲמִים... וְהַטַּעֲמִים הֵם כְּמוֹ נִשְׁמָה שֶׁבָּאָדָם, וְהִיא נֶפֶשׁ הַמִּשְׁכָּלֶת שֶׁבּוֹ אָדָם מוֹשְׁכִיל לְאִיזָה דֶּרֶךְ הוּא רוֹצֶה לִילֵךְ וְלִשְׁמֹר אֶת עֲצָמוֹ אִם יֵלֶךְ לְכָאן אוֹ לְכָאן. כְּמוֹ כֵּן הַטַּעֲמִים בָּהֶם אָדָם יוֹדֵעַ בְּאִיזָה מְקוֹם יוֹלִיךְ הָאוֹתִיּוֹת, אִם לְמַעַלָּה אוֹ לְמַטָּה...

(דְּקָדוּק וּפִירוּשׁ עַל הַתּוֹרָה מֵהַגַּר"א ז"ל, בַּהֲקָדְמָה)

בפרק זה למדנו:

- יש לזכור היטב מה דרגת הפסקתו של כל טעם ולפסק בהתאם. לדגמא:
- הטפחא מפסיקה יותר מן התביר ומן הרביע.
- הזקף קטן מפסיק יותר מן הטפחא.
- הפשטא מפסיקה יותר מן הפזר ומן הגריש, ועוד.
- כשמופיע טעם מפסיק שתי פעמים רצופות - ההפסקה בטעם השני קטנה מבראשון.